

FÖRENINGEN ÖSTERMALM

Föreningen Östermalm är stadsdelens hembygdsförening och vill sprida kunskap om Östermalms historia och nutid, värna om stadsdelens utveckling samt verka för en god stadsmiljö.

Återställ Östermalmstorg

Föreningen Östermalm anser att Östermalmstorg i huvudsak bör återställas till sin ursprungliga utformning före den provisoriska saluhallsbyggnaden. Det nyligen på enskilt initiativ presenterade förslaget till ny utformning av torget bör inte genomföras.

Östermalmstorg är ett av stadens äldsta torg, från 1600-talet känt som Ladugårdslandstorg men från mitten av 1880-talet benämnt med sitt nuvarande namn. På gamla bilder kan man se en livlig torghandel med många salustånd över hela torget med saluhallen i bakgrunden. Stora delar av torghandeln flyttade in i saluhallen när den öppnades år 1888, men torghandeln fortsatte även därefter ute på själva torget. Östermalmstorg har alltså en väl etablerad identitet som salutorg med lång historia.

När tunnelbanans röda gren byggdes ut på 1960-talet grävdes stora delar av torget upp för att ge plats för en biljetthall med butikslokaler under torget. Stationen invigdes år 1965. Därefter återställdes torget och torghandeln återupptogs. Torget fick så småningom en beläggning av snedställda grovhuggna granitplattor, utformad av arkitekten Jan Gezelius. Trädalléer planerades längs norra och södra sidan. Willy Gordons skulptur "Mötet" placerades i sydvästra hörnet i anslutning till saluhallen. Omsorgsfullt utformade kiosker i fernissat trä för servering etablerades dels i södra allén, dels i torgets nordöstra hörn.

Nu har under några år, medan Östermalmshallen byggdes om, en provisorisk saluhall byggts på torget. Den täcker i stort sett hela den centrala torgytan förutom alléerna i södra och norra delen. Den serveringsbyggnad som stod i nordöstra hörnet är borta medan den i södra allén står kvar. Viss torghandel har kunnat fortsätta i mycket begränsad omfattning på kvarvarande ytor mittemot saluhallen och intill Åhléns nybyggda varuhus på norra sidan.

Östermalmstorg kommer, enligt vad föreningen Östermalm erfar, att åter grävas upp när den provisoriska saluhallen monterats ner med anledning av att taket över tunnelbanans biljetthall, som ligger under torget, ska förstärkas och fuktsäkras.

En grupp stadsbyggnadsintresserade har nyligen på eget initiativ presenterat ett förslag till utformning av torget efter återställandet. Förslaget har överlämnats till ansvariga politiker.

De illustrationer som visats övertygar inte om att den föreslagna utformningen är rätt väg att gå när torget ska återställas. Förslaget knyter inte an till vad torget historiskt sett har varit och till dess karaktär som salutorg, utan visar något som, snarare än ett torg, har karaktären av en barockpark med körsbärsträd och paviljonger runt en fontän.

Östermalmstorg är traditionellt ett salutorg med en tydlig koppling till den nyrenoverade saluhallen. Föreningen Östermalm anser att det intrycket bör bevaras. Det presenterade förslaget bör därför inte ligga till grund för torgets återställande efter arbetena med t-banehallen. Torget bör enligt föreningens uppfattning fortsätta vara ett öppet torg.

Ö FÖRENINGEN ÖSTERMALM

Delar av Östermalmstorgs vackra beläggning med diagonala grovhuggna granitplattor finns kvar synliga på torget, eventuellt också dolda under den provisoriska saluhallen. Förhoppningsvis är övriga delar av beläggningen bevarade så att de kan läggas tillbaka på torget i samband med återställandet. Skulpturen "Mötet", som var ett karaktärsskapande landmärke för torget med motiv inspirerat av dess historia som salutorg, bör också få komma tillbaka på sin plats.

En av serveringsbyggnaderna finns kvar i allen i södra delen av torget. Restaurangen i byggnaden som låg i nordöstra hörnet försvann när den provisoriska saluhallen byggdes. Tyvärr tilläts den expandera ut alltför mycket över torget under senare år. En uteservering passar bra här även efter återställandet men med större återhållsamhet i utbredningen.

Stockholm 2 april 2021

Marianne Rietz

Ordförande

Mats Perner

Styrelseledamot